

Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Ενότητα 6: Μάθημα 6

Βράνα Βασιλική
Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο ΤΕΙ Κεντρικής Μακεδονίας» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ηλεκτρονική Δημοκρατία (1)

Ο όρος **ηλεκτρονική δημοκρατία** 'e-Democracy' έχει χρησιμοποιηθεί ευρέως, αλλά με διαφορετικές ερμηνείες.

- Η χρήση των ΤΠΕ για την υποστήριξη διεργασιών δημοκρατικής λήψης αποφάσεων
- Η χρήση των ΤΠΕ στις δημοκρατικές διαδικασίες
- Σε ένα λιγότερο ευρύ πλαίσιο αφορά στις δομές και διαδικασίες που περικλείουν την ηλεκτρονική επικοινωνία εκλεγμένων και εκλεκτόρων

Ηλεκτρονική Δημοκρατία (2)

- Η ηλεκτρονική δημοκρατία αναφέρεται σε πολιτικές διεργασίες, όπως η επικοινωνία με τους συμπολίτες και τους εκλεγμένους αντιπροσώπους, οι οποίες εκτελούνται σε επιγραμμική σύνδεση
- Η ηλεκτρονική δημοκρατία συνδέεται με τις προσπάθειες διεύρυνσης της πολιτικής συμμετοχής, επιτρέποντας στους πολίτες να συνδέονται μεταξύ τους και με τους εκπροσώπους τους μέσω των ΤΠΕ.

Ηλεκτρονική Δημοκρατία (3)

Στο πλαίσιο των ορισμών αυτών σημειώνεται:

- η οριζόντια σχέση μεταξύ των πολιτών στην κοινωνία των πολιτών
- η κάθετη σχέση μεταξύ της πολιτικής Δημόσιας συζήτησης και των φορέων χάραξης πολιτικής.
- Δύο σημαντικά θέματα που εγείρονται είναι η διαβούλευση και η συζήτηση

Ηλεκτρονική Δημοκρατία (4)

- Σε πολλές περιπτώσεις ο όρος ηλεκτρονική δημοκρατία έχει γίνει συνώνυμος με τον όρο **ηλεκτρονική ψηφοφορία 'e-voting'**.
- Η ηλεκτρονική ψηφοφορία όμως είναι απλά ένας μηχανισμός όπου οι πολίτες μπορούν να επηρεάσουν τη δημοκρατική λήψη αποφάσεων

Ηλεκτρονική Δημοκρατία (5)

Η ηλεκτρονική δημοκρατία μπορεί να διακριθεί σε δύο περιοχές:

- την ηλεκτρονική συμμετοχή και
- την ηλεκτρονική ψηφοφορία

Πολιτική Συμμετοχή (1)

Η πολιτική συμμετοχή αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της δημοκρατίας και αναφέρεται :

- στις πράξεις και ενέργειες, τις οποίες ασκούν οικειοθελώς οι πολίτες, προκειμένου να επηρεάσουν τις αποφάσεις στα διάφορα επίπεδα του πολιτικού συστήματος
- καθώς και στις επιλογές της πολιτικής εξουσίας, προκειμένου να ενδυναμώσουν ή να τροποποιήσουν τη δομή και τις αξίες του πολιτικού συστήματος

Πολιτική Συμμετοχή (2)

- ‘**πολιτική συμμετοχή** είναι η διαδικασία με την οποία ενσωματώνονται οι ανησυχίες του κοινού, οι ανάγκες και οι τις αξίες του στη διαδικασία λήψης κυβερνητικών και εταιρικών αποφάσεων’

Μορφές:

- ψηφοφορία στις εκλογές για αντιπροσώπους σε τακτά χρονικά διαστήματα, την ψηφοφορία σχετικά με πολιτικές σε δημοψηφίσματα, τη συμμετοχή σε πολιτικές ομάδες ή την ένταξη σε κάποιο πολιτικό κόμμα, την υποψηφιότητα στις εκλογές, τη συμμετοχή σε μια διαδήλωση, τη συμμετοχή σε νόμιμες ή παράνομες διαμαρτυρίες

Μέτοχοι στην Πολιτική Συμμετοχή

Τα μέλη της επίσημης πολιτικής, διοικητικής, κοινωνικής και πολιτικής σφαίρας της κοινωνίας των πολιτών.

- Η **επίσημη πολιτική σφαίρα** αποτελείται από τα πολιτικά κόμματα, τους εκπροσώπους τους, τις εθνικές και τοπικές συνελεύσεις.
- Η **διοικητική σφαίρα** αποτελείται από επαγγελματίες των Διοικήσεων, με τη βοήθεια εξωτερικών εμπειρογνωμόνων
- Η **πολιτική σφαίρα της κοινωνίας των πολιτών** αποτελείται από απλούς πολίτες και ομάδες

Διαδίκτυο και Πολιτική Συμμετοχή

- Με την ανάπτυξη του Διαδικτύου και των ΤΠΕ, αναπτύχθηκε η ηλεκτρονική συμμετοχή και το Διαδίκτυο αναδείχτηκε ένα παράλληλο κανάλι συμπληρωματικό προς τα παραδοσιακά
- Οι ΤΠΕ προσφέρουν στους πολίτες και τις επιχειρήσεις ένα ευρύ φάσμα δυνατοτήτων για να συμμετάσχει στη διαδικασία χάραξης πολιτικής, από την αποστολή ενός e-mail στα μέλη της Κυβέρνησης μέχρι τη συζήτηση μέσω τηλεδιάσκεψης για κάθε σημαντική πολιτική πρωτοβουλία της Κυβέρνησης

Αυξάνει το Διαδίκτυο την Πολιτική Συμμετοχή (1) ;

Αισιόδοξη άποψη

- Οι πολίτες χρησιμοποιούν τα ψηφιακά μέσα για υποστήριξη πολιτικών δραστηριοτήτων, όπως η συμμετοχή σε πολιτικές συγκεντρώσεις ή συνεδριάσεις, η αποστολή e-mail σε εκλεγμένους αντιπροσώπους και η συμμετοχή σε ηλεκτρονικές αναφορές ‘e-petition’.
- η διεύρυνση του συνόλου των δυνητικών συμμετεχόντων μίας διαμαρτυρίας μπορεί να επιτευχθεί, καθώς ακτιβιστές, ακόμα και από την πιο μακρινή γωνιά του κόσμου, μπορούν εύκολα να κληθούν και να συγκεντρωθούν μέσω δικτυακών τόπων ή ιστολογίων για να συμμετάσχουν σε μία διαδήλωση ή ένα συλλαλητήριο.

Αυξάνει το Διαδίκτυο την Πολιτική Συμμετοχή (1) ;

Απαισιόδοξη άποψη

- Έρευνα απέδειξε την παρακμή της κοινωνικής συμμετοχής, με δεδομένο ότι οι πολίτες έχουν λιγότερο χρόνο να αφιερώσουν σε πολιτικές ή κοινωνικές δραστηριότητες, όπως η ένταξη σε ομάδες πολιτών ακόμη και σε αθλητικές ομάδες
- Η χρήση του Διαδικτύου είναι μία μοναχική και ατομική δραστηριότητα που δεν ενθαρρύνει τη συλλογική δράση και δεν αυξάνει τα επίπεδα της εμπιστοσύνης, η οποία πρέπει να προϋπάρχει για την πολιτική δράση

Ηλεκτρονική Συμμετοχή

- Η ηλεκτρονική συμμετοχή ‘e-participation’ περιγράφει τις προσπάθειες για την ευρύτερη και βαθύτερη **πολιτική συμμετοχή**, επιτρέποντας τους πολίτες να συνδέονται μεταξύ τους, καθώς και με τους εκλεγμένους αντιπροσώπους και τις κυβερνήσεις με τη χρήση των ΤΠΕ
- Αποτελεί ένα μέσο για την ενδυνάμωση των πολιτικών, κοινωνικο-τεχνολογικών και πολιτιστικών δυνατοτήτων των ατόμων, προσφέροντας στους πολίτες τη δυνατότητα να μπορούν να συμμετέχουν και να οργανώνονται οι ίδιοι στην κοινωνία της πληροφορίας

Δράσεις Ηλεκτρονικής Συμμετοχής (1)

– Παροχή Πληροφοριών

Χρήση των ΤΠΕ για τη δόμηση, την αναπαράσταση και τη διαχείριση των πληροφοριών στα πλαίσια της συμμετοχής

– **‘Χτίσιμο’ κοινότητας – Συνεργατικά περιβάλλοντα**

Χρήση των ΤΠΕ για να στηρίξει τη επικοινωνία – ‘ένωση’ ατόμων για να δημιουργήσουν κοινότητες, να αναπτύξουν και προωθήσουν κοινούς στόχους και να διαμορφώσουν και να ενδυναμώσουν τέτοιες κοινότητες.

Δράσεις Ηλεκτρονικής Συμμετοχής (2)

– Διαβούλευση

Χρήση των ΤΠΕ σε επίσημες πρωτοβουλίες δημόσιων ή ιδιωτικών φορείς για να επιτρέψεται ενδιαφερόμενα μέρη να συνεισφέρουν την άποψή τους, είτε ιδιωτικά είτε δημόσια, σε συγκεκριμένα θέματα

– Εκστρατείες

Χρήση των ΤΠΕ σε ένδειξη διαμαρτυρίας, lobbying- επηρεασμού, υποβολής αναφορών και άλλων μορφών συλλογικής δράσης (εκτός των προεκλογικών εκστρατειών)

Δράσεις Ηλεκτρονικής Συμμετοχής (3)

– Προεκλογικές εκστρατείες

Χρήση των ΤΠΕ για τη στήριξη πολιτικών, τα πολιτικών κομμάτων και των εκπροσώπων τους στο πλαίσιο των προεκλογικών εκστρατειών

– Συσκέψεις

Χρήση των ΤΠΕ για τη στήριξη εικονικών συζητήσεων μικρών και μεγάλων ομάδων επιτρέποντας τον προβληματισμό και την εξέταση θεμάτων

Δράσεις Ηλεκτρονικής Συμμετοχής (4)

– *Λόγοι-ομιλίες*

Χρήση των ΤΠΕ για την ανάλυση και την εκπροσώπηση λόγων

– *Διαμεσολάβηση*

Χρήση των ΤΠΕ για την επίλυση διαφορών ή συγκρούσεων σε ένα online πλαίσιο

– *Χωροταξικός σχεδιασμός*

Χρήση των ΤΠΕ στον πολεοδομικό σχεδιασμό και την περιβαλλοντική αξιολόγηση

Δράσεις Ηλεκτρονικής Συμμετοχής (5)

– Σφυγμομέτρηση

Χρήση των ΤΠΕ για τη μέτρηση της κοινής γνώμης και συναισθημάτων

– Ψηφοφορία

Χρήση των ΤΠΕ στο πλαίσιο της ψηφοφορίας του κοινού σε εκλογές, δημοψηφίσματα ή εκλογές αυτοδιοίκησης

Ηλεκτρονική Ψηφοφορία (1)

- Η ηλεκτρονική ψηφοφορία ‘e-voting’ αναφέρεται στη χρήση υπολογιστών ή εν γένει υπολογιστικού εξοπλισμού στη διαδικασία της ψηφοφορίας.
- Ως σύστημα ηλεκτρονικής ψηφοφορίας ‘electronic voting system’ ορίζεται το σύστημα ψηφοφορίας, στο οποίο τα εκλογικά δεδομένα καταγράφονται, αποθηκεύονται και υπόκεινται σε επεξεργασία ως ψηφιακή πληροφορία

Ηλεκτρονική Ψηφοφορία (2)

- Ο όρος ‘ηλεκτρονική ψηφοφορία’ συμπεριλαμβάνει:
- τη χρήση ολοκληρωμένων ηλεκτρονικών συστημάτων εγγραφής ψηφοφόρων και υποψηφίων,
  - την καταγραφή της ψήφου με ηλεκτρονικά μέσα, την καταγραφή της γνώμης των χρηστών του Διαδικτύου σχετικά με πολιτικά θέματα,
  - την καταμέτρηση και επεξεργασία των ψήφων με ηλεκτρονικά μέσα και
  - τη δημοσίευση των εκλογικών αποτελεσμάτων

Ηλεκτρονική Ψηφοφορία (3)

- Το Συμβούλιο της Ευρώπης ορίζει την ηλεκτρονική ψηφοφορία ως τη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων, **τουλάχιστον για την ψηφοφορία**
- Σε πολλές χώρες έχουν ήδη νομοθετηθεί μέσω του Συντάγματος δυνατότητες όπως η ταχυδρομική, η απομακρυσμένη και η ηλεκτρονική ψήφος
- Η ηλεκτρονική ψηφοφορία μπορεί να γίνει σε ελεγχόμενους χώρους με χρήση ‘μηχανών ψηφοφορίας’ ή με χρήση κάποιου ηλεκτρονικού καναλιού σε μη-ελεγχόμενους χώρους

Πλεονεκτήματα Ηλεκτρονικής Ψηφοφορίας

- η αύξηση της συμμετοχής σε μειονεκτούσες ομάδες,
- ένα αντίδοτο στην απάθεια των ψηφοφόρων,
- μεγαλύτερη άνεση των ψηφοφόρων, όσον αφορά την ώρα της ψηφοφορίας και την τοποθεσία,
- η πρόσβαση ατόμων με ειδικές ανάγκες,
- η εξοικονόμηση χρημάτων και
- η μεγαλύτερη ακρίβεια του εκλογικού αποτελέσματος

Μειονεκτήματα Ηλεκτρονικής Ψηφοφορίας

Ανησυχίες για

- την ασφάλεια,
- την προστασία της ιδιωτικής ζωής
- της εμπιστευτικότητας

- Εάν οι πολίτες υποψιαστούν ότι οι υποψήφιοι μπορούν να έχουν πρόσβαση στην ψήφο τους, δεν θα συμφωνήσουν να χρησιμοποιήσουν τη διαδικασία της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.
- Η πρόκληση για ηλεκτρονική ψηφοφορία πρέπει να συνοδεύεται από την εμπιστοσύνη του κοινού στην ασφάλεια της καταγραφής των αποτελεσμάτων

Συστήματα Ηλεκτρονικής Δημοκρατίας (1)

- ***eParticipation Chat Rooms***

Διαδικτυακές εφαρμογές, όπου μια συνομιλία γίνεται σε πραγματικό χρόνο για τους σκοπούς της ηλεκτρονικής συμμετοχής.

- ***eParticipation Discussion forum/board***

ΤΠΕ σε ένδειξη διαμαρτυρίας, lobbying, της υποβολής αναφορών και άλλων μορφών συλλογικής δράσης (εκτός των προεκλογικών εκστρατειών, δείτε ψηφοθηρία

ως περιοχή συμμετοχής)

Συστήματα Ηλεκτρονικής Δημοκρατίας (2)

- ***Decision-making Games***

Τα παιχνίδια αυτά επιτρέπουν τους χρήστες να προβάλλουν και να αλληλεπιδρούν με τη χρήση κινούμενων εικόνων, που περιγράφουν, απεικονίζουν ή να προσομοιώνουν τις πτυχές ενός ζητήματος στο συγκεκριμένο πεδίο πολιτικής για τη λήψη αποφάσεων.

- ***Virtual Communities***

Διαδικτυακές εφαρμογές, στις οποίες οι χρήστες με κοινά ενδιαφέροντα, μπορούν να συναντώνται σε έναν εικονικό χώρο, να επικοινωνούν και να οικοδομούν σχέσεις. Το κοινό τους ενδιαφέρον βρίσκεται στα πλαίσια της ηλεκτρονικής συμμετοχής.

Συστήματα Ηλεκτρονικής Δημοκρατίας (3)

- ***ePanels***

Διαδικτυακές εφαρμογές, όπου οι συμμετέχοντες έχουν επιλεγεί για να εκφράσουν τις απόψεις τους για μια ποικιλία θεμάτων σε τακτά χρονικά διαστήματα κατά τη διάρκεια ενός χρονικού διαστήματος.

- ***ePetitioning***

Διαδικτυακές εφαρμογές, που φιλοξενούν επιγραμμικές αναφορές και επιτρέπουν τους πολίτες να υπογράψουν σε μια αναφορά με την προσθήκη του ονόματος και της διεύθυνσής τους. (<http://tidplus.net/>)

Συστήματα Ηλεκτρονικής Δημοκρατίας (4)

- ***eDeliberative Polling***

Διαδικτυακές εφαρμογές, που συνδυάζουν συζήτηση σε μικρές ομάδες συζήτησης με τυχαία δειγματοληψία, για να διευκολυνθεί η συμμετοχή του κοινού σε συγκεκριμένα θέματα.

- ***eConsultation***

Διαδικτυακές εφαρμογές έχουν σχεδιαστεί για διαβουλεύσεις. Επιτρέπουν σε έναν από τους μετόχους να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με ένα θέμα και τους άλλους να απαντούν σε συγκεκριμένες ερωτήσεις ή/και να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους.

Συστήματα Ηλεκτρονικής Δημοκρατίας (5)

- ***eVoting***

Δυνατότητα απομακρυσμένης ψηφοφορίας είτε μέσω πρόσβασης στο Διαδίκτυο ψήφου είτε μέσω κινητού τηλεφώνου. Παρέχεται ένα ασφαλές περιβάλλον για την υποβολή της ψήφου και την καταμέτρηση των ψήφων.

- ***Suggestion Tools for (formal) Planning Procedures***

Διαδικτυακές εφαρμογές, που να υποστηρίζουν τη συμμετοχή σε επίσημες διαδικασίες σχεδιασμού, όπου τα σχόλια των πολιτών καταγράφονται σε επίσημα έγγραφα για κάποια συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Συστήματα Ηλεκτρονικής Δημοκρατίας (6)

- **Webcasts**

Καταγραφή συναντήσεων σε πραγματικό χρόνο και μετάδοση τους μέσω του Διαδικτύου.

- **Podcasts**

Δημοσιοποίηση πολυμεσικών αρχείων (ήχος και βίντεο) μέσω του Διαδικτύου, όπου το περιεχόμενο μπορεί να μεταφορτωθεί αυτόματα, χρησιμοποιώντας κατάλληλο λογισμικό που μπορεί να διαβάσει RSS feeds.

- **Wikis**

Διαδικτυακές εφαρμογές, που επιτρέπουν στους χρήστες να προσθέτουν και να επεξεργάζονται περιεχόμενο συλλογικά.

Συστήματα Ηλεκτρονικής Δημοκρατίας (7)

- **Blogs**

Ιστοσελίδες που ενημερώνονται τακτικά, μοιάζουν με ημερολόγιο και οι αναρτήσεις εμφανίζονται σε αντίστροφη χρονολογική σειρά.

- **Quick polls**

Βασισμένες στο Διαδίκτυο στιγμιαίες έρευνες.

- **Surveys**

Διαδικτυακά ερωτηματολόγια αξιολόγησης. όπου ο δικτυακός τόπος εμφανίζει μια λίστα ερωτήσεων που οι χρήστες απαντούν και υποβάλουν τις απαντήσεις τους επιγραμμικά.

Συστήματα Ηλεκτρονικής Δημοκρατίας (8)

- ***GIS-tools***

Διαδικτυακές εφαρμογές, που επιτρέπουν στους χρήστες να βλέπουν χάρτες, που αφορούν στα θέματα προγραμματισμού και να τους χρησιμοποιούν με διάφορους τρόπους.

- ***Search Engines***

Διαδικτυακές εφαρμογές, που υποστηρίζουν τους χρήστες στην αναζήτηση και ανάκτηση σχετικών πληροφοριών, συνήθως με τη χρήση λέξεων-κλειδιών.

Συστήματα Ηλεκτρονικής Δημοκρατίας (9)

- ***Alert services***

Υπηρεσίες ειδοποιήσεων, που στέλνονται στους χρήστες για να τους ενημερώσουν για μια είδηση ή ένα συμβάν (Μονόδρομη επικοινωνία) π.χ. Ειδοποιήσεις e-mail και RSS Feeds.

- ***Online, newsletters***

Εργαλεία ενημέρωσης του ευρύτερου κοινού ή εγγεγραμμένων χρηστών για συγκεκριμένες ειδήσεις, εκδηλώσεις κτλ. (Μονόδρομη επικοινωνία).

Συστήματα Ηλεκτρονικής Δημοκρατίας (10)

- **FAQ**

Ένα «δέντρο» ερωτήσεων και απαντήσεων, που μπορεί να γίνει αναζήτηση με χρήση λέξεων-κλειδιά ή με τη χρήση ερώτησης ή πρότασης.

- **Web Portals**

Δικτυακοί τόποι, που αποτελούν την πύλη πρόσβασης σε μια σειρά από συγκεκριμένες πληροφορίες και εφαρμογές.

Συστήματα Ηλεκτρονικής Δημοκρατίας (11)

- ***Groupware tools***

Ένα περιβάλλον εργαλείων για την υποστήριξη μέσω υπολογιστή ομαδικής εργασίας.

- ***LIST SERVS***

Εργαλεία για την παροχή πληροφόρησης και αμφίδρομη αλληλεπίδραση, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αλληλεπιδράσεις μεταξύ πολιτών, μεταξύ πολιτών και της Διοίκησης, μεταξύ πολιτών και πολιτικών κτλ.

Τέλος Ενότητας